

Nr 468.

Av herr **Eriksson** i Grängesberg, *i anledning av Kungl. Maj:ts proposition, nr 282, angående anvisande av medel till åtgärder i prisreglerande syfte.*

I proposition nr 282 har Kungl. Maj:t begärt 22,400,000 kronor till åtgärder i prisreglerande syfte. Med dessa medel avses att täcka vissa åtgärder som vidtagits för en sänkning av priset å spannmål, kraftfoder, konstgödsel, salt fisk, ved, brännrotv, potatis samt för täckande av en del av kostnaden för brödsädesregleringen. Huruvida i propositionen omförmälda åtgärder i vidare mån kunna lindra dyrtidens oerhörda tryck är tvivelaktigt, varför redan av detta skäl ett större anslag för ändamålet är behöfligt. Därtill kommer, att ingen nu kan förutse vilka ytterligare åtgärder i samma syfte kunna bli ofrånkomliga.

I tidningspressen har redan bebådats lagstiftningsåtgärder för säkerställande av landets bränslebehov. Skulle en lagstiftning av så djupt ingripande betydelse som civil värnplikt vara oundgängligen nödvändig, måste förhållandet vara, att vi icke kunna importera kol. Vedpriset har redan nått en sådan höjd, att den fattigare befolkningen icke kan skaffa sig nödigt bränsle. Vid sådan bränsleknapphet komma svårigheterna för de fattiga att erhålla bränsle att ytterligare ökas, varför statsmakterna måste kraftigt komma dem till hjälp. Ingen kan förutse hur arbetsförhållandena komma att gestalta sig under sommaren och hösten. Skulle en svår arbetslöshet bli rådande, måste staten genom rikliga statsbidrag nedbringa priset å förnödenheter för de arbetslösa. Import även av andra livsmedel, än de i propositionen omnämnda, behöfde underlättas genom statsbidrag och i övrigt hjälp lämnas till fraktlindring eller liknande åtgärder.

Dyrtiden prövar de fattiga arbetarehemmen redan nu oerhört, men
Bihang till riksdagens protokoll 1917. 4 saml. 211 häft. (Nr 468—469.) 1

värre kan förhållandet bli. För att kunna vidtaga ytterligare åtgärder i prisreglerande syfte och särskilt med tanke fäst på den ovissa framtiden synes mig ett väsentligen större belopp än som i propositionen begäres böra för ändamålet anslås. Det är nu omöjligt förutse hur förhållandena under tiden intill nästa riksdag komma att gestalta sig. Vid sådant förhållande och för att medlen skola kunna användas där behovet är eller blir störst, bör icke regeringen på förhand bindas genom några snäva begränsningar. Vid prövning av frågor om eller hur ett sådant anslag bör användas, kommer regeringen säkerligen att rådgöra med de kommissioner som utsetts för hithörande spörsmål. Med visshet kan även antagas, att sådana anordningar vidtagas, att riksdagens hemliga utskott kommer att fungera. Regeringen lämnas därigenom tillfälle att rådgöra med ledamöter av riksdagen innan beslut fattas. Vid sådant förhållande synes det som om riksdagen utan betänklighet bör kunna ställa till regeringens förfogande ett ytterligare belopp å 25 miljoner kronor att användas för åtgärder i prisreglerande syfte.

Dessa medel böra anskaffas genom en ökning av krigskonjunkturskatten. Handel och näringar ha under kristiden haft så stora vinstmöjligheter, att de mycket väl tåla en något förhöjd skatt att användas för berörda ändamål.

På grund av det anförda hemställes,

att riksdagen, utöver det belopp av kronor 22,400,000, som begäres i Kungl. Maj:ts proposition nr 282, måtte anslå 25,000,000 kronor att användas till åtgärder i prisreglerande syfte.

Stockholm den 9 maj 1917.

Bernh. Eriksson.
